

OPINIE | 07 augustus 2019

Privacy: de Belastingdienst als nieuwe Facebook?

 Leestijd van ongeveer 3 minuten 2 reacties

De Belastingdienst is regelmatig in het nieuws met privacy-schendingen. Al weer jaren geleden kreeg de dienst van de Hoge Raad een tik op de vingers, over het verzamelen van kentekenplaatgegevens van auto's.

Momenteel ligt de Belastingdienst onder het vergrootglas wegens vertraging in de invoering van de al een jaar geldende AVG-richtlijn. Probleem is dat de Belastingdienst nogal lang gegevens bewaart en die niet zomaar kan vernietigen.

De Belastingdienst heeft vergaande bevoegdheden om gegevens te krijgen; het belang van een gevulde schatkist is groot. De verplichting van burgers en bedrijven om desgevraagd inlichtingen te verstrekken aan de inspecteur is vrijwel onbegrensd. De rechtsbescherming die de 'informatiebeschikking' zou moeten bieden, leidt meestal maar tot één rechterlijk antwoord: gij, burger, zult informatie geven. In de praktijk is het vrij gebruikelijk dat Whatsapp-gesprekken en volledige e-mailboxen worden opgevraagd. Immers: alles wat relevant *kan* zijn, kan de Belastingdienst opvragen.

Slechts bij grote uitzondering wordt de Belastingdienst teruggefloten. Bijvoorbeeld als een inspecteur een map meeneemt met advocaatstukken over letselschade na een vliegcrash, waarbij de 'toestemming' om die map mee te nemen was gebaseerd op een handtekening van iemand die de Nederlandse taal niet machtig was en die door vijf doortastende ambtenaren aan de voordeur werd verrast. Deze situatie was gelukkig een uitzondering.

Ook kan de Belastingdienst zogenoemde 'derdenonderzoeken' instellen om gegevens over belastingplichtigen te krijgen. Banken, verzekeraars, maar ook accountants en 'gewone' leveranciers van goederen of diensten krijgen regelmatig vragen van de Belastingdienst over hun klanten. Antwoorden is verplicht. Banken moeten de Belastingdienst zelfs automatisch toegang verlenen tot hun cliëntdossiers. Collega-overheidsdiensten zijn ook gehouden om eventuele informatieverzoeken van de Belastingdienst in te willigen. De Belastingdienst is, behalve de informatiebeschikking, niet verplicht daarvan ook maar iets op schrift te stellen; zo heeft de Hoge Raad onlangs geoordeeld, toen een belastingplichtige vragen stelde over hoe de inspecteur aan zijn informatie was gekomen.

Gelukkig staat de Belastingdienst van oudsher niet bekend als een organisatie die gegevens ruimhartig uitdeelt, laat staan misbruikt of lekt. De Algemene Wet inzake Rijksbelastingen bepaalt dat het verboden is om de voor de belastingheffing verkregen gegevens voor een ander doel te gebruiken. Deze hoofdregel kent drie uitzonderingen. De eerste is dat de Belastingdienst moet voldoen aan wettelijke verplichtingen tot bekendmaking. Een voorbeeld daarvan is dat justitie in een strafrechtelijk onderzoek gegevens nodig heeft. Die worden dan - schriftelijk - door justitie gevorderd en moeten door de Belastingdienst worden gegeven. De tweede uitzondering is dat een burger of bedrijf over zijn eigen gegevens mag beschikken; dat zal geen verbazing wekken. De derde uitzondering is dat de minister bepaalt dat voor een goede vervulling van een publiekrechtelijke taak van een bestuursorgaan gegevens van de Belastingdienst nodig zijn.

Dit lijkt allemaal keurig dichtgeregeld, maar vergis u niet. Op basis van die derde uitzondering zijn tientallen instanties aangewezen die om diverse redenen

LAATSTE OPINIES

OPINIE | 19 augustus 2019

Food for thought

OPINIE | 16 augustus 2019

Inspirerende integriteitsverhalen

OPINIE | 07 augustus 2019

Privacy: de Belastingdienst als nieuwe Facebook?

OPINIE | 02 augustus 2019

Uitkeringstoets BV: de ex is de klos

OPINIE | 26 juli 2019

Een duidelijke opdracht

[MEER OPINIES](#)

Opleidingen

Verplichte PE 2019 voor openbaar accountant en accountant in business: fraude. Heeft u zich al ingeschreven?

3 september 2019, Meerdere locaties door Nederland
€ 395.00 | PE 6
Auxilium adviesgroep

Summercourse Controlepraktijk 2019

4 september 2019, Apeldoorn
€ 1855.00 | PE 20
NBA Opleidingen

Certified Management Accountant (Diploma CMA)

6 september 2019, Amsterdam
€ 975.00 | PE 24
NBA Opleidingen

Postbachelor AA

(momenteel 58, om precies te zijn) gegevens van de Belastingdienst kunnen krijgen. De uitzondering lijkt daarmee hoofdregel geworden. Eén van de aangewezen uitzonderingssituaties is die waarin een handhavingsconvenant met bijvoorbeeld gemeente en politie is gesloten, om met een 'integrale aanpak' de handhaving van overheidsregelingen 'effectief en efficiënt' te laten verlopen. Ook hierbij is, behoudens het convenant, geen schriftelijke vastlegging van het hoe en waarom van de informatieverstrekking nodig, zo oordeelde de Hoge Raad onlangs.

De informatiedeling van overheidswege stopt hier overigens nog lang niet. In de strijd tegen het witwassen worden bijvoorbeeld de mogelijkheden van toezichthouders, waaronder de Belastingdienst, om met elkaar informatie te delen binnenkort weer verder uitgebreid. Al jaren vragen accountants en belastingadviseurs waarom met hun verplichte witwasmeldingen zo weinig gebeurt, maar dit belet blijkbaar niet dat informatie hieruit op steeds grotere schaal mag worden doorverstrekkt.

Het stemt tot nadenken dat de 'informatiekluis' van de Belastingdienst steeds verder gevuld wordt en dat steeds meer organisaties er toegang toe krijgen. De wettelijke legitimatie is inmiddels flinterdun. Facebook en Google volg(d)en deze handelwijze ook en worden streng bejegend. De Belastingdienst krijgt echter alle ruimte en hoeft ook nog eens weinig vast te leggen, wat de rechterlijke controle bemoeilijkt. Waar stopt dit? Of wordt het tijd voor een SIRE-weggooi-campagne om burgers te wapenen tegen hun overheid?

Wat vindt u van deze opinie?

Reacties   51 33

[Spelregels debat](#)

Deel dit artikel

Annabel Vissers en Vincent Leenders

Annabel Vissers en Vincent Leenders zijn verbonden aan De Bont Advocaten en De Bont Onderzoeken.

[Lees alles van Annabel Vissers en Vincent Leenders](#)

GERELATEERD

NIEUWS | 16 augustus 2019

Merendeel accountantskantoren voldoet niet geheel aan AVG

Nog lang niet alle accountantskantoren voldoen volledig aan de AVG. Hoewel informatiebeveiliging meer aandacht krijgt, blijkt er nog veel ruimte te zijn voor verbetering. →

 x 6

NIEUWS | 24 juli 2019

Facebook krijgt privacyboete van vijf miljard

Facebook betaalt de Amerikaanse marktwaakhond FTC een boete van vijf miljard dollar wegens verschillende privacyschandalen. Het gaat om de hoogste schikking die de toezichthouder ooit trof met een bedrijf. Ook wordt

orientatie MKB
13 september 2019,
Meerdere locaties in
Nederland
€ 7800.00
Avans+

Actief in Overnames

18 september 2019,
Courtyard by
Marriott Hotel Amst
€ 1995.00 | PE 14
Alex van Groningen

Inkomstenbelasting Rijksbegroting 2020

26 september 2019,
Van der Valk Hotel
Vianen
€ 230.00 | PE 3
RB College

Facebook verplicht een onafhankelijke commissie in te stellen voor privacyzaken. →

 x 0

NIEUWS | 11 juli 2019

RSM: '270.000 eigenaren van familiebedrijven dreigen privacy te verliezen'

Vanaf januari 2020 zijn ondernemingen en rechtspersonen verplicht om hun (in)directe eigenaren te registreren. Dit leidt tot privacyproblemen voor eigenaren van familiebedrijven. →

 x 2

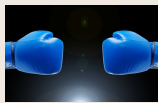

NIEUWS | 03 juli 2019

ADR onderzoekt 'ongeschreven regels' binnen Belastingdienst

De Audit Dienst Rijk deed onderzoek naar 'ongeschreven regels' bij de Belastingdienst en het 'kerndepartement' van het ministerie van Financiën. Staatssecretaris Snel pleit voor meer aandacht voor cultuur en gedrag bij de vernieuwing van de Belastingdienst. →

 x 0

MEDIATION | 25 juni 2019

'Fiscale lastpost' kost minstens twaalf miljoen per jaar

De Belastingdienst heeft driehonderd á vierhonderd vastgelopen conflicten, die de fiscus tussen de twaalf en zestien miljoen euro per jaar kosten. Kan mediation bijdragen aan de oplossing van deze conflicten, vroeg de Vereniging voor Fiscale Mediation (VFM) zich onlangs af, tijdens een bijeenkomst over 'Fiscale lastposten'. →

 x 1

Lex van Almelo

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Aanmelden

ACCOUNTANT.NL

Home

Nieuws

Opinie

Carrière

Feiten en cijfers

Artikelen

THEMA'S

Aansprakelijkheid

Arbeidsrecht

Corporate governance

Externe verslaggeving

Fiscaal

Fraude in praktijk

Kantoormanagement

Mkb

Opleiding

Privacy

Samenstellen

Statistical auditing

Accountantsdag

Assurance

Dag van de Financial

Financiële instellingen

Flex-bv

ICT

Kwaliteit en toezicht

Ondernemingsrecht

Overheid

Professioneel-kritische
instelling

SBR

Subsidies

Arbeidsmarkt

Beroep met toekomst

Derivaten

Financiering

Fraude en witwassen

Integrated reporting

Lerend vermogen

Onderzoek en wetenschap

Pensioen

Publiek belang

Semi-publieke sector

Van de Helpdesk

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van cookies op deze site. [NBA.nl](#)

Akkoord